Archeo-rapport 363
Het archeologisch vooronderzoek aan de Grote Markt te Poperinge

Wouter Yperman, Vanessa Vander Ginst & Maarten Smeets

Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba

Archeo-rapport 363
Het archeologisch vooronderzoek aan de Grote Markt te Poperinge

Wouter Yperman, Vanessa Vander Ginst & Maarten Smeets

Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba

Colofon

Archeo-rapport 363
Het archeologisch vooronderzoek aan de Grote Markt te Poperinge

Opdrachtgever:	Community Building Invest
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Maarten Smeets
Auteurs:	Wouter Yperman Vanessa Vander Ginst Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2016/12.825/21

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2016, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Site	Poperinge - Grote Markt 29 en Veurnestraat 10-16
Locatie	West-Vlaanderen, Poperinge Grote Markt 29 en Veurnestraat 10-16
Lambert 72- coördinaten	9010: 34372.1680, 173046.6930 9020:34345.7260, 173043.8920 9030: 34342.3110, 173079.6680 9040: 34386.4040, 173075,3360
Oppervlakte projectgebied	0,15 ha.
Kadastergegevens	Poperinge, Afdeling: 1 sectie: F percelen: 657p (partim), 657l, 658l en 659f
Opdrachtgever	Community Building Invest Heistlaan 185, 8301 Knokke-Heist
Vergunningsnummer	2016-004
Vergunningshouder	Maarten Smeets
Bijzondere voorwaarden	Zie bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: 2016-004-Poperinge-Grote Markt 29 en Veurnestraat 10-16
Termijn veldwerk	3/03/2016
Aard van de bedreiging	Afbraak huidige gebouwenbestand (behalve het gebouw aan de Grote Markt) en de bouw van assistentiewoningen en een ondergrondse parkeergarage (1500 m2).
Archeologische verwachting	Het projectgebied is gelegen binnen het historische centrum van de stad Poperinge, aan de Grote Markt. In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied vonden reeds meerdere archeologische onderzoeken plaats.
Wetenschappelijke begeleiding	Archeo7

Inhoudstafel

Inhoudstafel p. 1

Hoofdstuk 1 Inleiding p. 3
1.1 Algemeen p. 3
1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied p. 3
1.3 Archeologische en historische voorkennis p. 5
1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen p. 11

Hoofdstuk 2 Werkmethode p. 13

Hoofdstuk 3 Analyse p. 15
3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw p. 15
3.2 Het sporen- en vondstenbestand p. 19

Hoofdstuk 4 Synthese p. 35
4.1 Interpretatie en datering p. 35
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen p. 35

Hoofdstuk 5 Besluit p. 39

Bibliografie p. 41

Bijlagen (CD-rom)
Bijlage 1: Sporeninventaris
Bijlage 2: Vondsteninventaris
Bijlage 3: Fotoinventaris
Bijlage 4: Tekeninginventaris
Bijlage 5: Coupetekeninginventaris
Bijlage 6: Profielinventaris

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Wegens de plannen voor de bouw van assistentiewoningen met een ondergrondse parkeergarage heeft Onroerend Erfgoed een archeologische prospectie met ingreep in de bodem opgelegd (vergunningsnummer 2016/004) op een terrein met een oppervlakte van 1500 m^2 gelegen aan de Grote Markt 29 en Veurnestraat 10-16 te Poperinge. Het veldwerk werd uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba op 3 maart 2016.

1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het terrein ligt binnen het historische centrum en de archeologische zone historische stadskern van Poperinge (ID: 300515)[1] (fig. 1.1) en is kadastraal gekend als Poperinge, afdeling 1, sectie F, percelen 675p (partim), 657l, 658l en 659f (fig. 1.2). Het terrein was voorheen in gebruik als hotel Belfort met achterliggende feestzaal en parking (fig. 1.3). De bestaande gebouwen werden reeds gesloopt, met uitzondering van het te renoveren hotel aan de Grote Markt.
Geo-archeologisch gezien is het projectgebied gesitueerd in de zandleemstreek (fig. 1.4).

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

[1] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/cai/zone/300515

Fig. 1.2: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

Fig. 1.3: Luchtfoto met detail van het onderzoeksgebied.

Fig. 1.4: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's[2].

1.3 Archeologische en historische voorkennis

Het projectgebied ligt in de oksel van de Grote Markt en de westzijde van een noordoost-georiënteerde invalsweg (de Veurnestraat), net ten zuiden van de samenvloeiing van de Hipshoekbeek[3] en de Vleterbeek. Het ligt binnen de historische stadskern zoals deze is afgebakend door Onroerend Erfgoed[4].

De stad Poperinge ontwikkelde zich vanaf de 7de eeuw rond de huidige Sint-Bertinuskerk[5]. De oudste vermelding van Poperinge dateert van ca. 850. De stad was in het bezit van de Sint-Bertinusabdij van Sint-Omer. In 1147 ontvangt Poperinge een stadskeure van de graaf van Vlaanderen, Diederik van de Elzas en in 1187 het recht om wekelijks een markt te houden. In de loop van de 13de eeuw groeide Poperinge uit tot een aantrekkingspool voor het omliggende gebied. De 14de eeuw betekende een bloeiperiode voor de stad, ten gevolge van de lakenindustrie. Dit manifesteerde zich in de verdere inrichting van de stad. Vermoedelijk wordt de halle in de late 13de-begin 14de-eeuw opgericht en er wordt ook gestart met de aanleg van de Poperingevaart, de gekanaliseerde Vleterbeek, die de stad met de IJzer verbindt. Vanaf het einde van de 15de eeuw tot het einde van de 17de eeuw brak er een periode van verval aan, met aan het begin van de 18de eeuw een wederopbloei.
De oostzijde van de Veurnestraat ligt aan de Poperingevaart. Deze zone vormt de pre-industriezone van Poperinge, met de voormalige inplanting van brouwerijen, een pottenbakkerij, blekerij, leerlooierij, tabaksfabriek, kuiperij en papierfabriek.

In de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn meerdere archeologisch gekende vindplaatsen in de onmiddellijke nabijheid van het projectgebied opgenomen (fig. 1.5).
Net ten oosten van het projectgebied, in de Veurnestraat 15-19, vond in 2013 een opgraving plaats na een positief archeologisch vooronderzoek. Bij dit vooronderzoek werd een afvalpakket met aardewerk uit de 13de-14de-eeuw aangetroffen, een stenen kaaimuur uit de nieuwe tijd, een kuil met ambachtelijk afval uit de 17de eeuw en een 19de-eeuwse achterbouw (CAI 163478[6]).

[2] https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie
[3] Het verlengde van de Bommelaarsbeek
[4] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/cai/zone/300515
[5] Informatie uit de bijzondere voorwaarden en http://www.co7.be/images/filelib/PoperingeGroteMarkt_2973.pdf
[6] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/163478

Tijdens de opgraving die daarop volgde werden bewoningssporen vanaf de 13de eeuw aangetroffen, vroegere beddingen van de Poperingevaart en de Bommelaarsbeek en ambachtelijke activiteiten van leerlooiers uit de 18de eeuw[7]. Na het verlaten van de site door de leerlooiers en voorafgaand aan de 19de/20ste-eeuwse bebouwing werd het terrein opgehoogd.

Bij een gefaseerd archeologisch onderzoek op de Grote Markt in 2010 en 2011 werden naast de resten van de wellicht laat 13de/begin 14de-eeuwse lakenhalle ook mogelijk volmiddeleeuwse gebouwplattegronden aangetroffen, een gracht met een mogelijk defensieve functie opgevuld aan het einde van de 13de-begin 14de eeuw en twee boomstamgraven (CAI 151409) [8].

Ten zuidwesten van het projectgebied vond in 1984 een archeologische opgraving plaats waarbij een 16de-eeuwse waterput aangetroffen werd met in de vulling luxe-aardewerk, glas en metaal, resten van een verbrand gebouw uit de 14de eeuw en een concentratie middeleeuws aardewerk, glas en metaal (CAI 77078[9]).

Verder zijn in de CAI enkele toevalsvondsten uit de omgeving van het projectgebied geregistreerd.

- CAI 77091[10]: Een 17de-eeuwse kruik in steengoed
- CAI 77079[11]: Een 16de-eeuws fragment van een dolk
- CAI 77007[12]: Aardewerk en bouwmateriaal, geen datering vermeld
- CAI 77075[13]: Een laatmiddeleeuwse afvoerbuis in aardewerk
- CAI 77067 en 77057[14]: Een concentratie 15de-16de-eeuws aardewerk
- CAI 77066[15]: Een randscherf van een kom uit de 14de-15de eeuw
- CAI 77077[16]: Een concentratie 14de-eeuws aardewerk
- CAI 77000[17]: Een 14de-eeuwse scherf en drie 18de-eeuwse pijpfragmenten aangetroffen tijdens bouw- en sloopwerken

[7] Bot & Bartholomieux 2013: 93-94.
[8] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/151409 en www.CO7.be
[9] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77078
[10] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77091
[11] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77079
[12] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77007
[13] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77075
[14] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77067 en https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77057
[15] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77066
[16] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77077
[17] https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/77000

Fig. 1.5: Uittreksel uit de CAI met detail van het projectgebied[18].

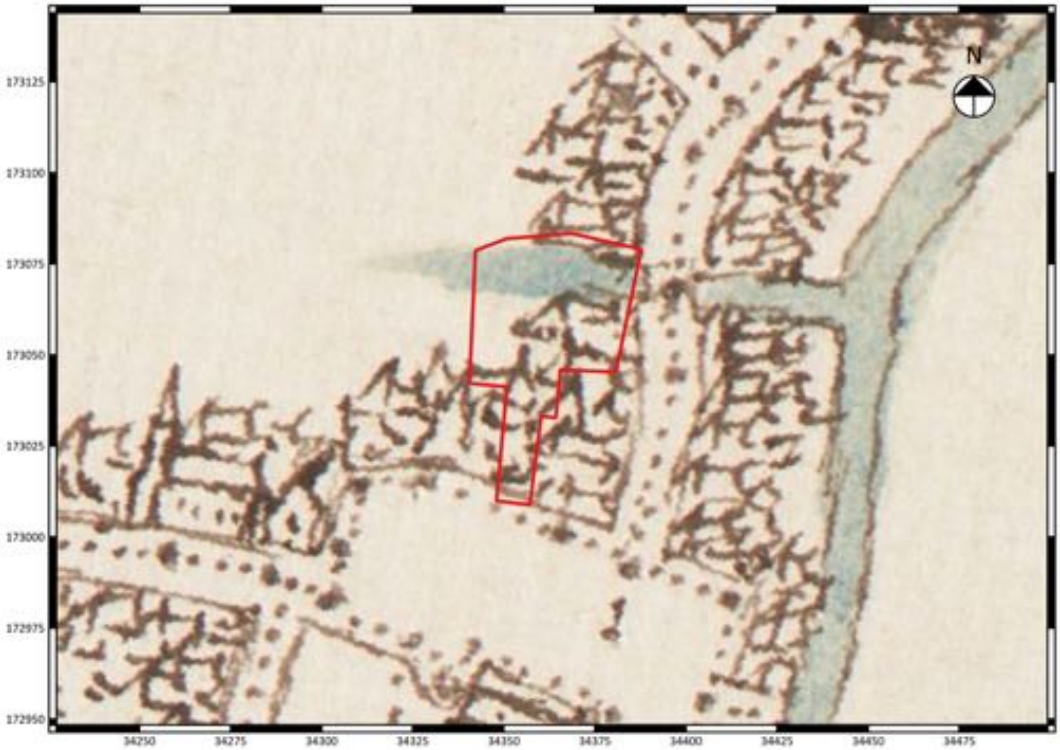

Fig. 1.6: Uittreksel uit de kaart van Deventer 1550-1565 met detail van het projectgebied[19].

[18] www.agiv.be
[19] https://nl.wikipedia.org/wiki/Jacob_van_Deventer

Volgens cartografische bronnen is het projectgebied minstens vanaf het tweede helft van de 16de eeuw (deels) bebouwd geweest. Op de kaart van Poperinge van Jacob Van Deventer (1550-1565) is bebouwing geschetst die zich lijkt te concentreren aan de zijde van de Grote Markt en de Veurnestraat (fig. 1.6). Ook op de kaarten van Ferraris (1771-1777), Buurtwegen (1841), Popp (1842-1879) en Vandermaelen (1846-1854) is enkel vrij ondiepe bewoning aan de straatzijde afgebeeld (fig. 1.7 t.e.m. 1.11).

Volgens de bijzondere voorwaarden werd de Veurnestraat in de 19de eeuw verbreed bij de aanleg van een tramlijn[20]. Op een luchtfoto van 1926 is een tramspoor zichtbaar aan de westzijde van de Veurnestraat (fig. 1.12).

Nog in de bijzondere voorwaarden wordt melding gemaakt van een gebouw dat op een Duits plan van WOI werd weergegeven op de plaats van de voormalige feestzaal. Het is echter onduidelijk of het om een tijdelijke barak ging of om een effectief gebouw.
Enkele huizen in de Veurnestraat zouden oorlogsschade opgelopen hebben. Voor de betreffende panden lijkt dit niet het geval geweest te zijn.

Fig. 1.7: Uittreksel uit de Ferrariskaart met detail van het projectgebied[21].

[20] zie ook http://www.westhoekverbeeldt.be/afbeelding/77bc42aa-bbc5-11e3-b8f0-1f4f2d1670f9
[21] www.geopunt.be

Fig. 1.8: Detail uit de Ferrariskaart.

Fig. 1.9: Uittreksel uit de Atlas der buurtwegen met detail van het projectgebied[22].

[22] www.geopunt.be

Fig. 1.10: Uittreksel uit de Poppkaart met detail van het projectgebied[23].

Fig. 1.11: Uittreksel uit de kaart van Vandermaelen met detail van het projectgebied[24].

[23] www.geopunt.be
[24] www.geopunt.be

Fig. 1.12: Luchtfoto Veurnestraat 1926[25].

1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal de volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaar worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, …) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties die wijzen op ambachtelijke activiteiten binnen het plangebied?

[25] http://www.westhoekverbeeldt.be

- Zijn er indicaties die wijzen op de bevaarbaarheid van de Bommelaarsbeek en eventuele kade-infrastructuur?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, …)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
  1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
  2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Hoofdstuk 2 Werkmethode

Voorafgaand aan het archeologisch onderzoek werden alle bovengrondse constructies afgebroken met uitzondering van het gebouw aan de Grote Markt (huisnummer 29) . Dit gebouw blijft bestaan en zal verbouwd worden. Deze zone kon bijgevolg niet onderzocht worden. Er waren nog drie kelders zichtbaar aanwezig op het terrein op het moment van het vooronderzoek. In het verlengde van het pand aan de Grote Markt 28 bevond zich nog een in dienst zijnde riolering.

Op de startvergadering werd de locatie van de proefputten besproken en vastgelegd. Tevens werd vanuit de wetenschappelijke begeleiding (Jan Decorte) en afwijkend van de bijzondere voorwaarden gevraagd om proefsleufjes te graven in plaats van de gevraagde proefputten van ca. 20m^2.
Tijdens het veldwerk werd enerzijds de methode van korte proefsleuven gebruikt (sleuven 1, 3 en 5) (fig. 2.1). Om een duidelijker zicht te krijgen op de aangetroffen vloeren en muren aan de kant van de Veurnestraat werden daar echter twee proefputten gegraven (proefputten 2 en 4). Door het aantreffen van een stookolietank moest de ligging van proefput 2 verschoven worden.
In totaal werd een oppervlakte van 124 m² onderzocht.

Fig. 2.1: Het proefsleuven/proefputten plan.

De aangetroffen sporen en structuren werden opgeschoond waar mogelijk, gefotografeerd en beschreven[26]. Omwille van het water in enkele proefsleuven en proefputten konden niet alle sporen volledig schoongemaakt worden. De relevante putwandprofielen werden eveneens opgeschoond,

[26] Voor de beschrijving van de individuele sporen wordt verwezen naar de sporeninventaris.

gefotografeerd, getekend en beschreven. Er werd actief gezocht naar vondsten in de verschillende lagen van de profielen, om dateerbare vondsten te bekomen. De spoorvullingen werden gescreend op de aanwezigheid van metalen voorwerpen met behulp van een metaaldetector.
De contouren van de proefsleuven, de locatie van de profielputten, de sporen en de maaiveldhoogtes werden ingemeten met behulp van een GPS-toestel.

Hoofdstuk 3 Analyse

3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw

Volgens de gegevens van de bodemkaart ligt het projectgebied in een bebouwde zone (OB). De zone werd bijgevolg niet gekarteerd (fig. 3.1). De strook langs de Poperingevaart, net ten noordoosten van het projectgebied, wordt gekenmerkt door Eep(0)-gronden: sterk gleyige kleigronden zonder profiel met sterke antropogene invloed[27]. Eep- en Uep- bodemseries in de zandleemstreek hebben over het algemeen een humeuze, donker grijsbruine bovengrond met veel roest en zijn slecht gedraineerd (drainageklasse e).
Andere zones in de buurt zijn als (u-)Ldc-gronden gekarteerd (matig gleyige zandleemgronden met een sterk gevlekte textuur B-horizont (met kleisubstraat beginnend op matige of geringe diepte) en als Ldp-gronden (matig gleyige gronden op zandleem zonder profiel)[28].

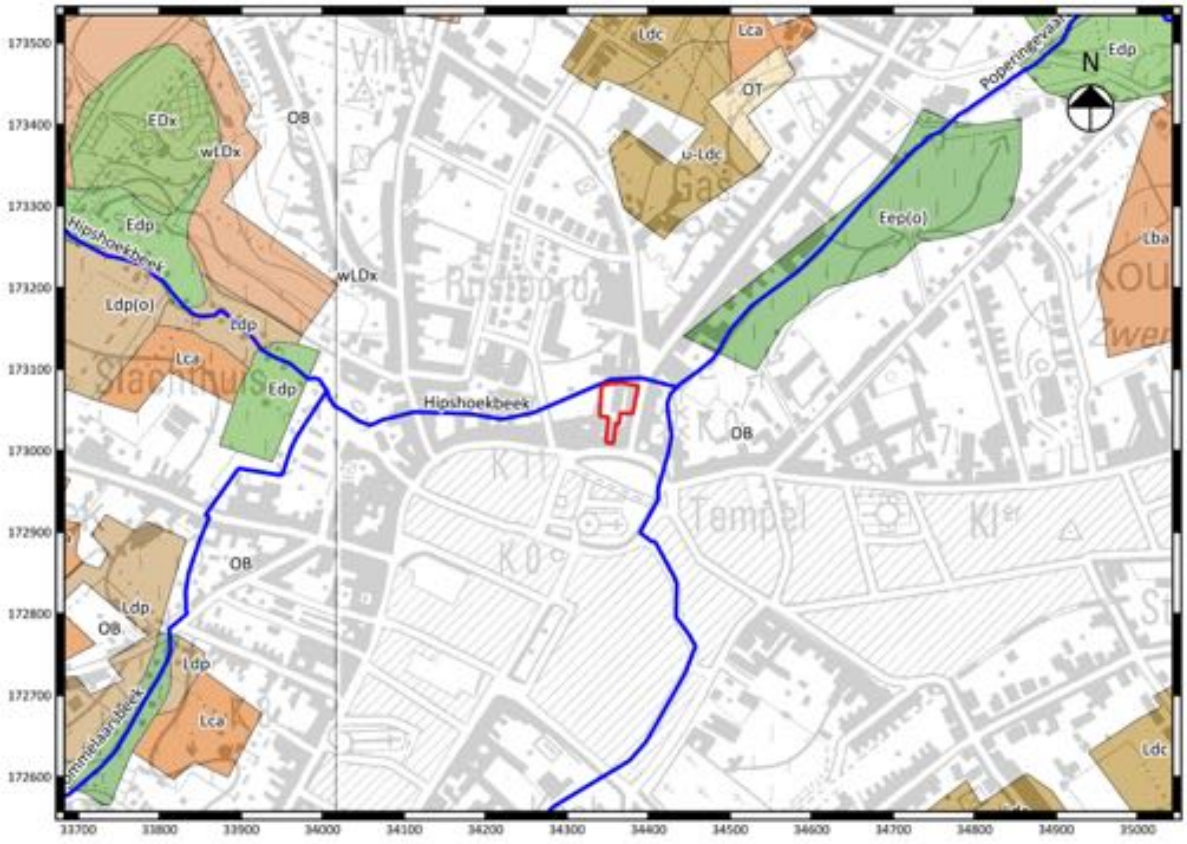

Fig. 3.1: Uitsnede van de bodemkaart met waterlopen en aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

[27] Hubert 1961: 39.
[28] Hubert 1961: 34-36.

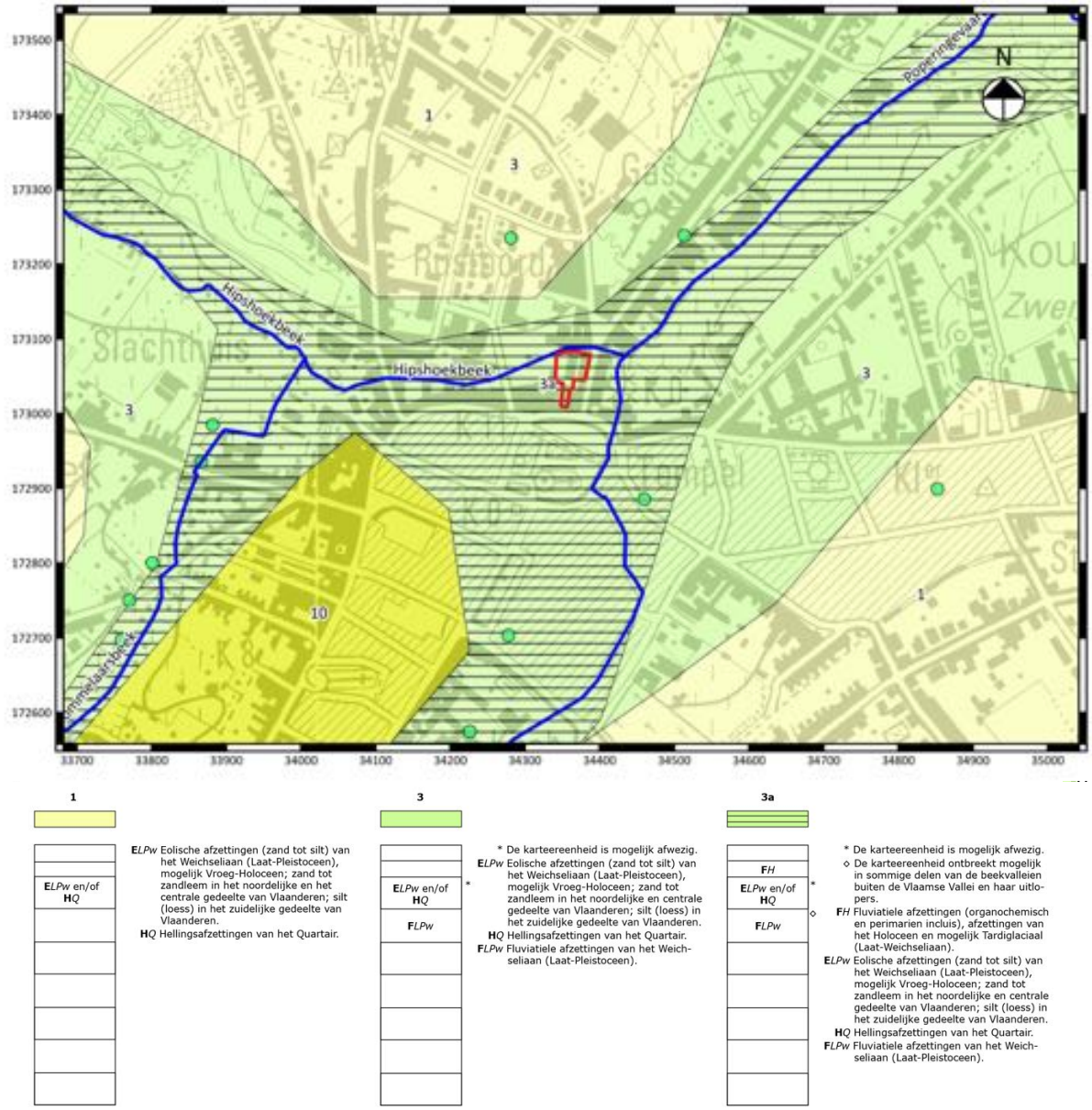

Fig. 3.2: Uitsnede van de quartaire bodemkaart met waterlopen, boringen en aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Volgens de gegevens van de Quartaire bodemkaart (fig. 3.2) situeert het projectgebied zich in fluviatiele afzettingen, bovenop eolische afzettingen van zandleem. Boringen in de buurt van het projectgebied duiden aan dat de kleirijke tertiaire afzettingen van de formatie van Kortrijk al vanaf 3 m diepte aan te treffen zijn. Op het digitaal hoogtemodel (fig. 3.3) is duidelijk dat de waterlopen het landschap hebben ingesneden en zodoende hebben bijgedragen aan de erosie van het quartaire sediment.

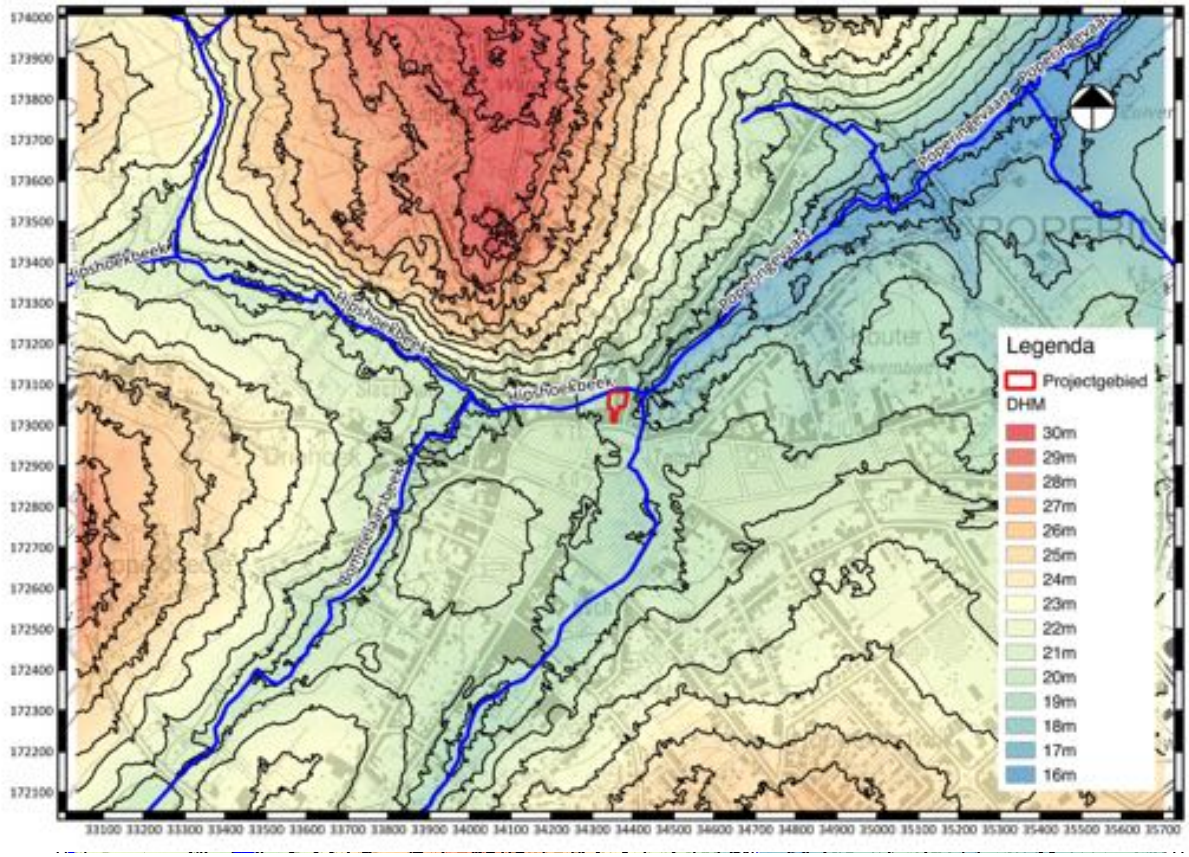

Fig. 3.3: Digitaal hoogtemodel met detail van het projectgebied.

Aangezien alle putten en sleuven gekenmerkt werden door de dense sporenintensiteit, kon de natuurlijke bodem slechts op enkele plekken waargenomen worden. Het duidelijkste profiel, profiel 1 aan de zuidzijde van sleuf 1, werd gekozen als referentieprofiel voor de bodemopbouw (fig. 3.4 en 3.5). Het profiel is opgebouwd uit een ca. 80 cm dik, gelaagd ophogingspakket (1) van zandige leem met bijmenging van bouwceramiek, mortel, gewapend beton en plastiek. Hieronder bevindt zich een ca. 50 cm dik, gelaagd ophogingspakket (2) van redelijk harde leem met bijmenging van bouwceramiek, kalkmortel en kalksteen, gevolgd door een ca. 25 cm dikke, geelgrijze laag (3) zandleem en een ca. 20 cm dikke, vrij homogene donkergrijze laag (4).
Deze donkergrijze laag ligt met een scherpe ondergrens op de natuurlijke bodem, die op 180 cm onder het huidige maaiveld (16,38 m TAW) werd aangetroffen. Er lijkt een bruingrijs gevlekte (B-)horizont (5) aanwezig te zijn op een geel-grijs gevlekte horizont (6).

Fig. 3.4: Profiel 1 in sleuf 1.

3.2 Het sporen- en vondstenbestand

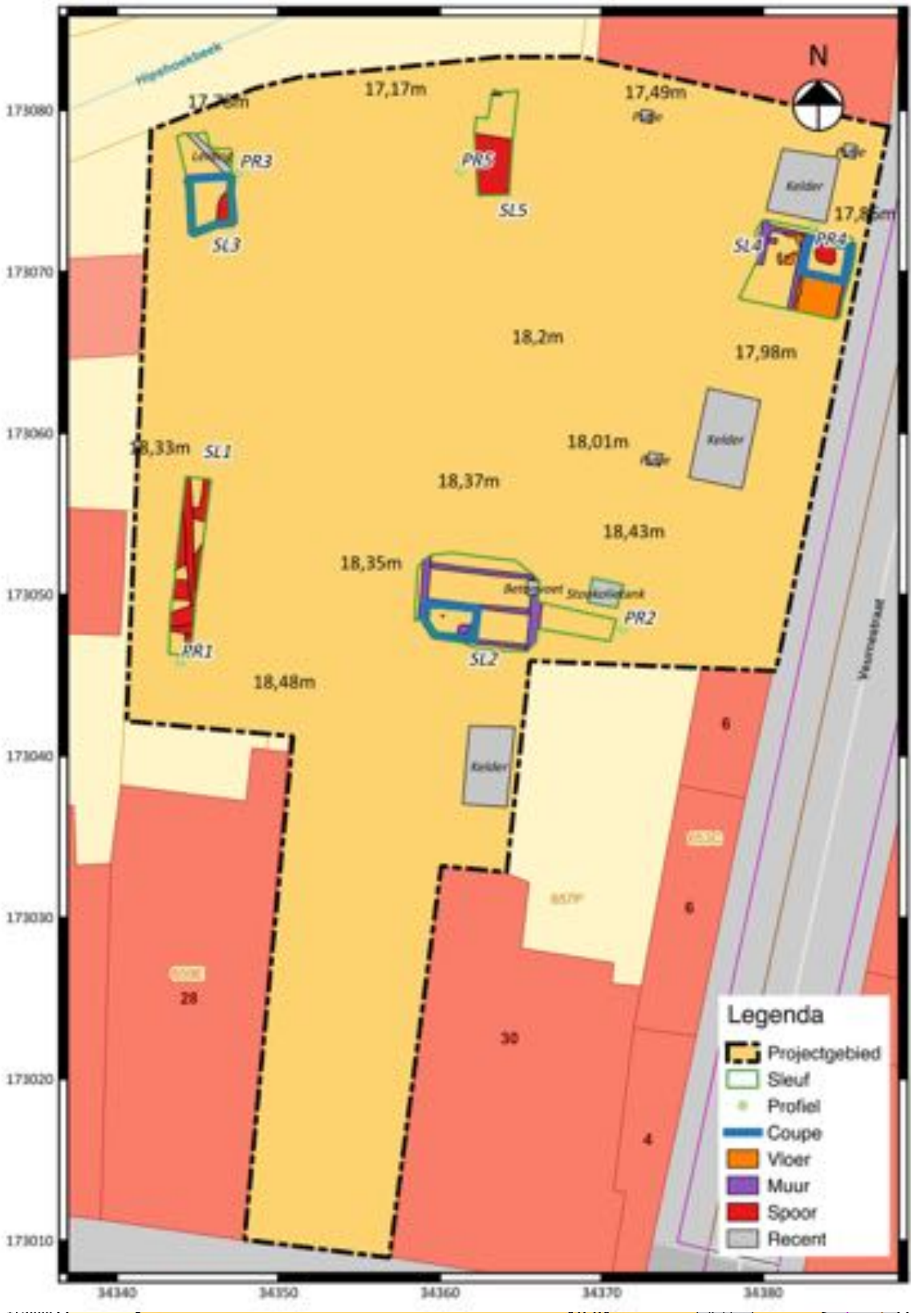

Fig. 3.5: Allesporenkaart.

Verspreid over de vijf aangelegde proefputten en -sleuven werden 49 sporen geregistreerd (fig. 3.5). Sleuf 1 aan de zuidwestzijde van het terrein werd vrijwel volledig ingenomen door grondsporen. Onder drie (ophogings)lagen werden op een diepte van ca. 1,70 tot 1,90 m onder het huidige maaiveld (gemiddeld ca. 16,60 m TAW) 8 sporen geregistreerd, namelijk 4 kuilen (S4, S6, S7 en S8) een greppel (S1/S5) en vermoedelijk één gracht (S2/S3).
Greppel S1/S5 oversnijdt alle aangetroffen kuilen en wordt oversneden door gracht S2/S3. Het betreft een vrij smalle (35 cm), redelijk scherp afgelijnde greppel met een gevlekt donkergrijs-lichtgrijze vulling. Spoor S2/S3 wordt geïnterpreteerd als een gracht met twee vullingen. Aangezien het spoor slechts gedeeltelijk in de sleuf werd aangesneden, kan het mogelijk ook om een kuil gaan.
Kuil S4 is rechthoekig van vorm met een zwart-donkerbruine vulling. Net als de overige kuilen werd S4 slechts gedeeltelijk in de sleuf aangesneden. Alle kuilen hebben een vrij diffuse aflijning en een (donker)grijze vulling. In geen van de sporen in sleuf 1 werden vondsten aangetroffen.

Fig. 3.6: Sleuf 1.

Fig. 3.7: Detailplan Sleuf 1.

In de sleuven 3 en 5, aangelegd in het noorden van het terrein dwars op de Hipshoekbeek werd op een telkens een groot spoor aangetroffen (fig. 3.8 en 3.9), afgedekt door een ca. 90 cm dikke puinlaag. Omwille van de veiligheid konden deze sporen maar tot op een diepte van 2,20 m onder het maaiveld (bovenzijde spoor ca. 16,00 m TAW) onderzocht worden.
In sleuf 3 betreft het een segment van een cirkelvormig of ovaal spoor met een donkergrijze vulling (S9) onderaan en een bruingrijze vulling (S50) bovenaan. In de bruingrijze vulling (S50) werd een wandscherf in grijs aardewerk aangetroffen en een dikwandige scherf in rood aardewerk met aan de binnenzijde glazuur (fig. 3.10). Mogelijk betreft het een fragment van een braadslede.
In sleuf 5 neemt een gelijkaardig spoor de volledige breedte van de sleuf in. In het profiel zijn vijf vullingen te herkennen, een donkergrijze, puinrijke vulling bovenaan (S28), gevolgd door een zwarte vulling (S24) met mortelbrokken, een redelijk homogeen bruingrijze vulling (S25), een homogeen zwarte vulling (S26) en een donkerbruin-zwarte vulling (S27).
Vulling S24 bevatte 37 scherven, waarvan twee kleine wandscherven in steengoed, 3 wandscherven in rood, geglazuurd aardewerk, een randscherf van vermoedelijk een pan in rood aardewerk en 31 scherven in grijs aardewerk, waaronder 3 fragmenten van een oor, een bodemscherfje met een fragmentarisch bewaard pootje en een dikwandige, vlakke bodemscherf van een kan (fig. 3.11). Tevens werden 5 kleine, dierlijke botfragmenten gevonden. De randscherf van de pan is geglazuurd aan de binnenzijde, met uitzondering van de rand (fig. 3.12). De overgang tussen de wand en de bodem vertoont overeenkomsten met de types 3 en 4 van De Groote[29]. Een juiste toewijzing (en datering) is door de onvolledigheid van het recipiënt en de afwezigheid van de steel echter niet mogelijk.

[29] De Groote 2008: 251 en fig. 198:6, 7 en 9.

Algemeen stelt De Groote wel dat een convexe bodem met een scherpe knik op de overgang met de wand de standaard bodemvorm is in de 13de en 14de eeuw en in gebruik blijft tot de 15de eeuw[30].
Vulling S25 bevatte naast een zeer klein wandscherfje in rood aardewerk en een wandscherf in steengoed ook een wandscherf en een oor in grijs aardewerk en drie zeer dunwandige scherven in grijs aardewerk van de onderzijde en een gedeelte van de wand van wellicht een (zalf)potje of een tas (fig. 3.13).
Vulling S26 bevatte 7 wandscherven in grijs aardewerk, 4 in rood aardewerk en 1 in steengoed. Vulling S27 bevatte een fragment van een dakpan.
De stratigrafisch oudere laag S23 bevatte 11 scherven in grijs aardewerk, namelijk 9 wandscherven, een oor en een randscherf van vermoedelijk een kan (fig. 3.14).
Op basis van de twee proefsleuven is het nog onduidelijk of het om één grote of om twee aparte kuilen gaat dan wel om een coupe op een meanderende vroegere bedding van de Hipshoekbeek, die nu net ten noorden van de sleuven stroomt.

In het noordwesten van sleuf 5, op ca. 2 m onder het maaiveld (15,5 m TAW) werd een fragment van een bakstenen (21x10,5x5,5 cm) muurtje (S31) evenwijdig aan de Hipshoekbeek aangesneden (fig. 3.15). De functie van het muurtje kan echter niet bepaald worden op basis van het kleine fragment dat werd aangesneden.

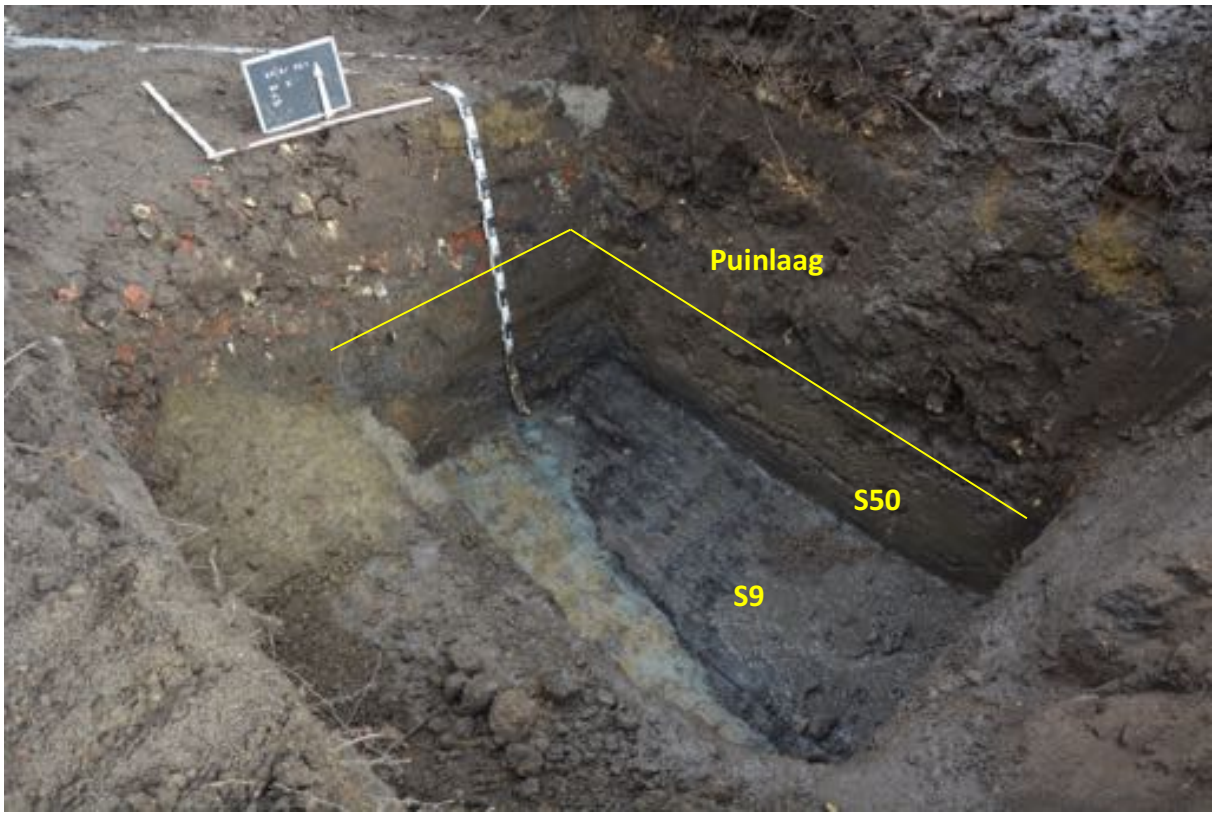

Fig. 3.8: Coupe van S9 in sleuf 3.

[30] De Groote 2008: 249.

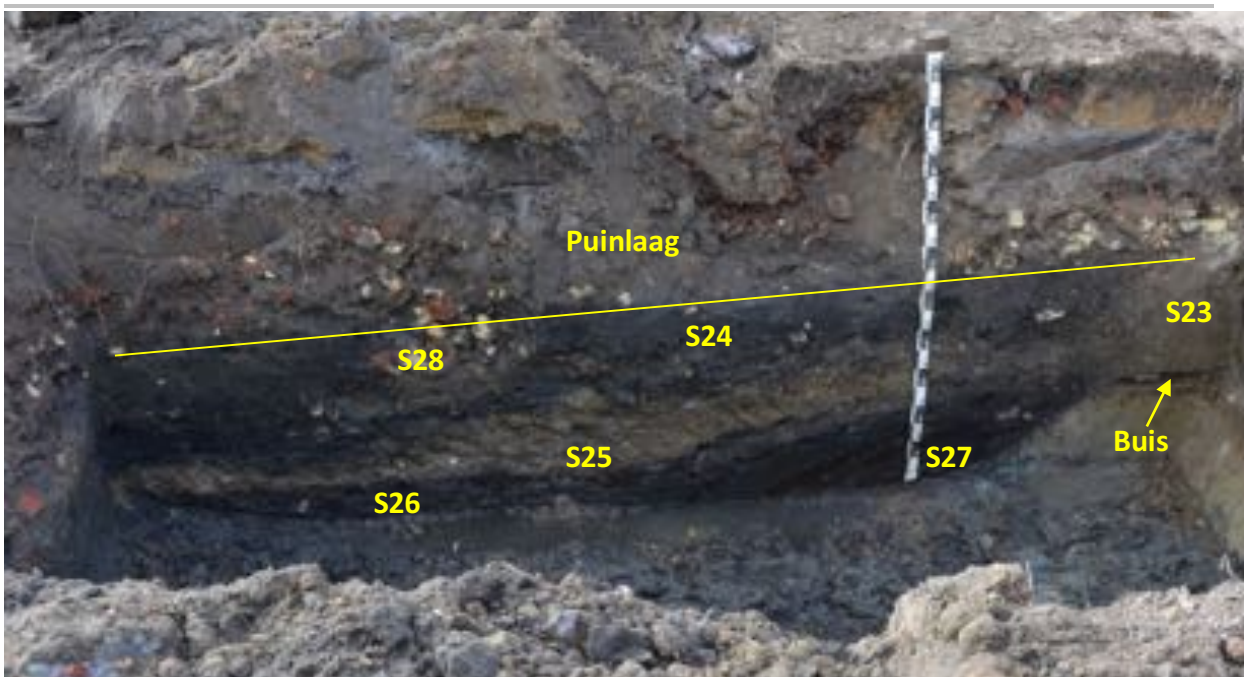

Fig. 3.9: Coupe van S27 in sleuf 5[31].

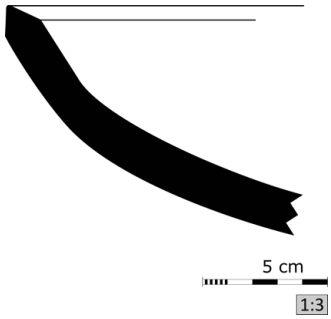

Fig. 3.10: Mogelijk fragment van een braadslede uit S50.

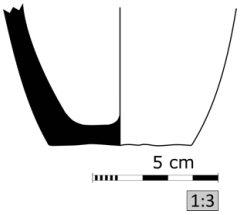

Fig. 3.11: Bodemscherf van een kan uit S24.

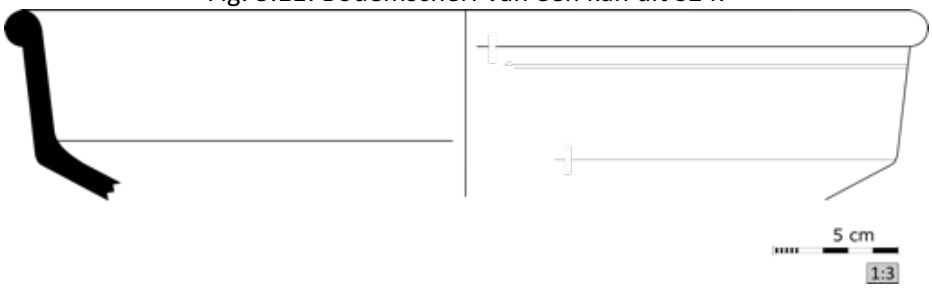

Fig. 3.12: Randscherf van een pan uit S24.

[31] Coupetekening in bijlage: 2016-004-S23-31-TC-1.pdf

.

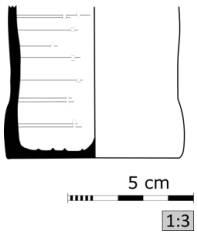

Fig. 3.13: Onderzijde van een zalfpotje of tas uit S25.

Fig. 3.14: Randscherf van een kan uit S23.

Fig. 3.15: Bakstenen muurtje S31 in sleuf 5.

Meer naar de Veurnestraat toe werd begonnen met de aanleg van een sleuf (sleuf 2), maar omwille van de aanwezigheid van een stookolietank moest de ligging ervan zuidelijker verschoven worden (fig.

3.16). Op een diepte van ca. 2 m onder het maaiveld werden in deze zuidelijkere sleuf nog antropogene donkergrijze lagen in het grondvlak aangetroffen. In profiel was een deel van een bakstenen waterput zichtbaar. Het was echter niet veilig om deze sleuf, ingeklemd tussen de rand van het projectgebied en een nutsleiding, nader te onderzoeken. De wand is snel na de aanleg van de sleuf gedeeltelijk ingeklapt.
Deze sleuf werd naar het westen toe aangevuld met een proefput om de aangetroffen muurresten te kunnen registreren (fig. 3.17). De put werd initieel aangelegd op het afbraakniveau van de muren, dat zich op ca. 20 cm onder het maaiveld bevond.
Er werden twee N-Z-georiënteerde muren (S14 en S10) gevonden, met een licht afwijkende oriëntatie dan de Veurnestraat, met daartussen drie binnenmuren (S11, S12 en S13). De N-Z-georiënteerde muren zijn 65 cm breed, 60 cm diep en opgebouwd uit bakstenen (21x10x5 cm) gelegd in een harde grijze zandmortel. De binnenmuren zijn 22 cm breed, 28 cm diep bewaard en opgebouwd uit bakstenen (21,5x10,5x6 cm) met een harde, gele kalkzandmortel.
Hoewel deze muren als recent kunnen worden beschouwd, lijken ze toch tot een iets oudere bouwfase dan de recent afgebroken muren te behoren. De zuidoosthoek van muur S10 is namelijk overbouwd door een recent afgebroken muur en op de binnenmuren werd een laag grond aangetroffen (fig. 3.18). In de laag tussen de muren (S16) werden 2 glasscherven gevonden en een zeer klein bodemfragment in Westerwald steengoed.

In het zuidwesten van put 2 werd een diepere proefput aangelegd (fig. 3.19) op het afbraakniveau van enkele aangetroffen structuren (1,50 m onder het maaiveld, 16,86 m TAW). Onder binnenmuur S12 bevindt zich een NO-ZW-georiënteerd (afvoer)gootje (S18), opgebouwd uit bakstenen (22x10x5cm) gelegd in leem en afgedekt met ruw gekapte natuurstenen. Bij het aanleggen van de put werd het gootje geraakt waardoor er een aanzienlijke hoeveelheid water in de put liep, wat het opschonen van de put niet meer mogelijk maakte. In het zuiden van de aangelegde put werd nog een O-W-georiënteerde muur (S17) gedeeltelijk aangesneden. Deze was opgebouwd uit bakstenen (12x6x5 cm) gelegd in leem. Tussen het gootje en de muur was een houten paal (S19) bewaard gebleven. Laag S20 waar het gootje doorheen lijkt te gaan, bevatte 2 randfragmenten en mogelijk 1 wandscherf van een teil met schenklip in grijs aardewerk (fig. 3.20), een wandscherf in grijs aardewerk en een kleine randscherf in rood geglazuurd aardewerk. Het betreft een vrij grote teil, met een diameter van ca. 38 cm. De rand vertoont overeenkomsten met type L56A van De Groote. Deze randen in grijs aardewerk zijn voornamelijk in de periode 1300/1375 geattesteerd[32].
In het (afvoer)gootje zelf werd een wandscherf in grijs aardewerk aangetroffen. Mogelijk is deze echter ook afkomstig uit laag S20 en werd ze bij de aanleg van de put verplaatst.
De stratigrafisch oudere structuren S18 en S17 zijn afgedekt met een puinrijke laag, waarop de recentere muren werden opgetrokken.

[32] De Groote 2008: 262.

Fig. 3.16: Detailplan put 2.

Fig. 3.17: Put 2 met onderaan de proefput.

Fig. 3.18: Muur S 10 is overbouwd door een recent afgebroken muur.

Fig. 3.19: Bakstenen gootje en muur in put 2.

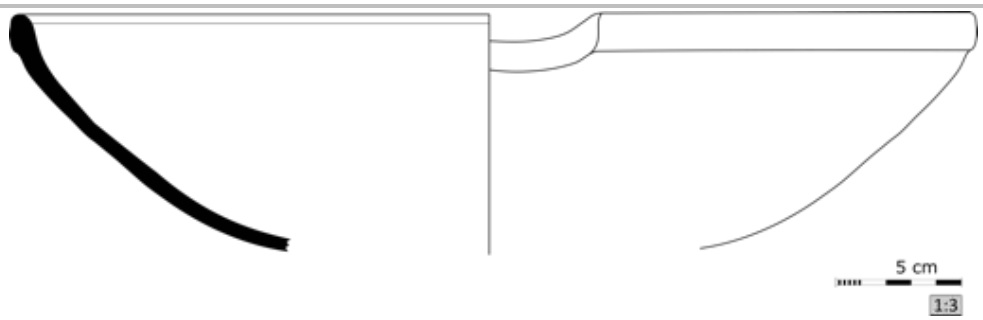

Fig. 3.20: Randscherven van een teil in grijs aardewerk.

Ook in put 4, aangelegd langs de Veurnestraat, werden muren aangesneden (fig. 3.21). Deze muren maakten deel uit van de recent afgebroken panden. Er werd een rechthoekige proefput aangelegd op het afbraakniveau van de aangetroffen muren en vloeren, met in het noordoosten en zuidwesten een diepere proefput (fig. 3.22). In het noordoosten werd de natuurlijke bodem op een diepte van 1 m onder het maaiveld (16,7 m TAW) bereikt.
In put 4 werden evenwijdig aan de Veurnestraat twee bakstenen muren aangesneden (S46). Het bijhorende vloerniveau, een tegelvloer (S33) met ertegen een baksteenvloer (S34) werd overbouwd door twee in verband staande binnenmuren (S43 en S32) die op de tegelvloer gebouwd zijn (fig. 3.23). Over het volledige noordprofiel van put 4 werd een zeer dun zwart laagje (S40) geregistreerd (fig. 3.24 en fig. 3.25). Wellicht vormt dit het afbraakniveau van een fragmentair aangesneden muurfragment (S45) en een restant van een tegelvloer (S44) op het aangelegde vlak in het noordwesten van put 4 (fig. 3.26 en fig. 3.27). De vloer bestond uit vierkante ceramiektegels (18x18cm) in dambordpatroon. Het muurfragment was opgebouwd uit bakstenen (22x10x5 cm) in leem gelegd. Het geheel wordt afgedekt door een donkergele laag (S39), een zwarte laag (S37), een donkergrijsgele laag (S36) en een puinlaag (S35). In laag S36 werd een randscherf met oor in rood, geglazuurd aardewerk gevonden.
Doorheen de lagen S 36-S 37-S 39 en S40 bevindt zich een kuil (S38) met onderaan in de vulling enkele bakstenen. Nog in de vulling van dit spoor werd een wandscherfje in grijs aardewerk gevonden en een wandscherf in rood, geglazuurd aardewerk.
In de put in het zuidwesten van put 4 werd onder het laagje S40 nog twee zwarte laagjes geregistreerd. Kuil S38 oversneed een diffuus afgelijnde, rechthoekige kuil (S42) met een grijze vulling (fig. 28). In de vulling werd een redelijk grote randscherf van een kom in grijs aardewerk aangetroffen (fig. 3.29). Deze lijkt overeenkomsten te vertonen met een kom die De Groote rond 1400/1500 dateert[33].

[33] De Groote 2008: 223, fig. 175 en tabel 41.

Fig. 3.21: Detailplan sleuf 4.

Fig. 3.22: Put 4.

Fig. 3.23: Tegelvloer S33 met ertegen baksteenvloer S34, overbouwd door binnenmuur S43.

Fig. 3.24: Noordprofiel van put 2.

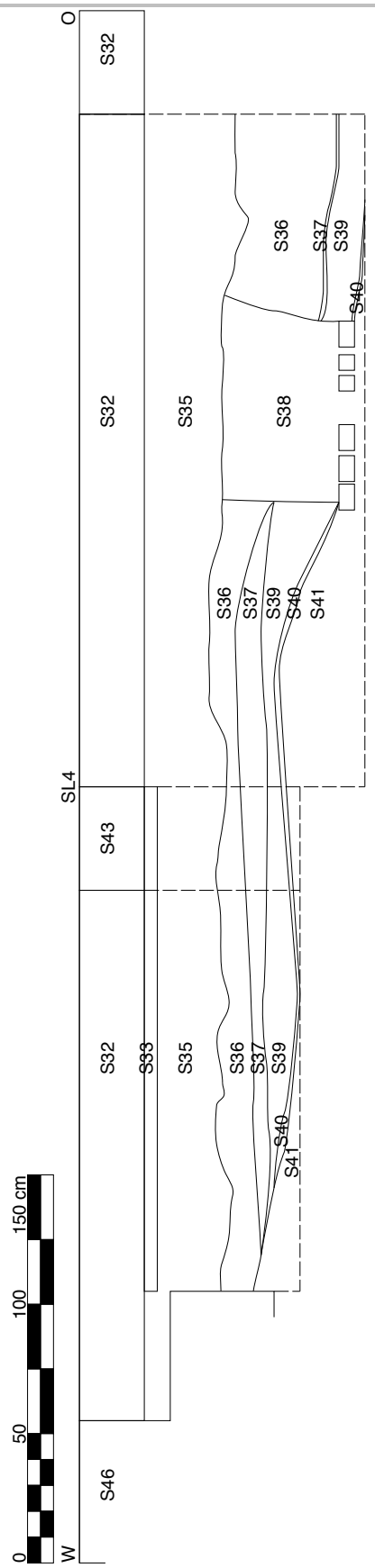

Fig. 3.25: Noordprofiel van put 2: coupetekening.

Fig. 3.26: Muur S45.

Fig. 3.27: Tegelvloer S44.

Fig. 3.28: Kuil S42.

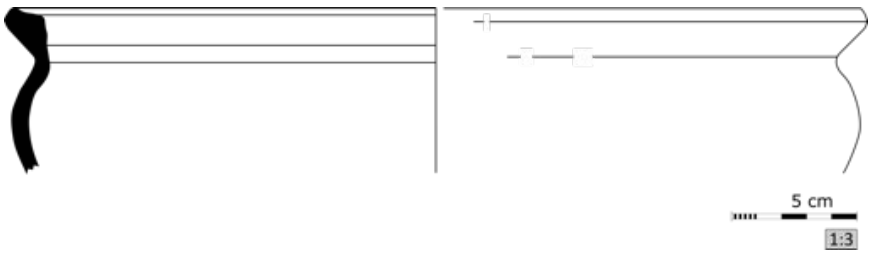

Fig. 3.29: Kom in grijs aardewerk uit kuil S42.

Hoofdstuk 4 Synthese

4.1 Interpretatie en datering

Verspreid over de vijf aangelegde proefputten en -sleuven werden 50 sporen geregistreerd.
Aan de straatzijde, in de putten 2 en 4, werden resten gevonden van 19de-20ste-eeuwse bebouwing met aanwijzingen voor (iets) oudere bouwfases/verbouwingen.

In alle sleuven en putten werden onder één of meerdere puinlagen van wisselende dikte sporen van oudere occupatie aangetroffen. De diepte van dit niveau schommelt tussen 16.00 m TAW en 16.86 m TAW, waarbij het vlak afhelt naar de Hipshoekbeek toe.
Het betreft vrij grote, diffuus afgelijnde kuilen die buiten de aangelegde sleuf doorliepen en die oversneden worden door een greppel en een mogelijke gracht in sleuf 1. De diepe, grote sporen in sleuf 3 en 5 zijn mogelijk als kuil(en) te interpreteren ofwel als een oudere meander van de Hipshoekbeek.
In de dieper aangelegde put binnen put 4, kwam onder de tegelvloer van de 19de/20ste-eeuwse bebouwing een oudere bouwfase aan het licht met een vloerniveau van ceramiektegels en een mogelijk bijhorende bakstenen muur. Nog onder deze bouwfase werd in het noordoosten van put 4 op 16,70 m TAW een stratigrafisch oudere kuil (S4) aangesneden.
Ook in de dieper aangelegde put in sleuf 2 werd onder de recente gebouwresten op ca. 16,86 m TAW het afbraakniveau van een oudere bouwfase aangetroffen met een bakstenen gootje en een restant van een bakstenen muur. Deze structuren gingen doorheen een grijze laag waarin ook een houten paaltje werd opgemerkt.
Op basis van het schervenmateriaal dat geassocieerd met de sporen en structuren werd aangetroffen, met een duidelijk overwicht van scherven in grijs aardewerk ten opzichte van scherven in rood aardewerk, kunnen deze in de late middeleeuwen (14de-15de eeuw) gesitueerd worden[34]. Algemeen zijn er echter weinig individueel dateerbare scherven aangetroffen.

Uitgaande van de beperkte oppervlakte van de proefputten is de precieze aard van de aangetroffen sporen niet duidelijk. Op basis van de -weliswaar schaars en fragmentair aangetroffen- oudere muren en structuren en het algemeen beeld van de site zoals ze op cartografisch materiaal geschetst wordt, kan verondersteld worden dat het, mogelijk gefaseerde, laatmiddeleeuwse bebouwing aan de straatzijde betreft met bijhorende achterliggende erven. Er zijn momenteel geen aanwijzingen dat het om een zone met ambachtelijke activiteiten zou gaan, zoals op de aanpalende opgraving ten westen van de Veurnestraat. Ook het schervenmateriaal, met vormen van laatmiddeleeuwse huisraad lijkt te wijzen op bewoning.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
Zijn er tekenen van erosie?
In hoeverre is de bodemopbouw intact?

[34] De Groote 2008: 295.

In profiel 1 aan de zuidzijde van sleuf 1 werd de natuurlijke bodem op 180 cm onder het huidige maaiveld (16,38 m TAW) aangetroffen, onder een ca. 80 cm dik ophogingspakket van zandige leem, een ca. 50 cm dik, gelaagd ophogingspakket van redelijk harde leem, een ca. 25 cm dikke, geelgrijze laag zandleem en een ca. 20 cm dikke, vrij homogene donkergrijze laag.
Er lijkt nog een bruingrijs gevlekte (B-)horizont aanwezig te zijn op een geel-grijs gevlekte horizont.
Het lijkt dus te gaan om een intacte bodemopbouw, zonder erosie.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
Verspreid over de 5 aangelegde proefputten en -sleuven werden 50 goed bewaarde, antropogene sporen geregistreerd.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
Onder de resten van de 19de/20ste eeuwse bewoning, met ook enkele bouwfases/verbouwingen, werden verspreid over het terrein sporen en structuren aangetroffen van stratigrafisch oudere occupatie. Op basis van het schervenmateriaal, met een overwicht aan grijze scherven, kunnen deze in de late middeleeuwen gesitueerd worden. In de put langs de Veurnestraat werd nog een tussenliggende bewoningsfase aangetroffen.
Wellicht betreft het een site met -mogelijk gefaseerde-bebouwing aan de straatzijde en bijhorende achtererven.

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, …) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting
Zijn er indicaties die wijzen op ambachtelijke activiteiten binnen het plangebied?
Zijn er indicaties die wijzen op de bevaarbaarheid van de Bommelaarsbeek en eventuele kade-infrastructuur?
In de aangelegde proefsleuven en -putten werden deze niet aangetroffen.

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
Net als op de nabijgelegen sites werden laatmiddeleeuwse sporen en resten van bewoning aangetroffen. In de aangelegde putten en sleuven werden geen aanwijzingen voor ambachtelijke activiteiten gevonden, zoals op de tegenoverliggende site langs de Veurnestraat. Of ook hier een oude beekbedding werd aangetroffen, zoals op de tegenoverliggende site, kan enkel op basis van verder onderzoek vastgesteld worden.

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, …)?
De aangetroffen stratigrafisch oudere bewoning ligt zeer diep onder één (of soms meerdere) puinrijke ophogingsl(a)agen met wisselende dikte. Dit is wellicht te wijten aan de drassige aard van het terrein langs de Hipshoekbeek, waardoor ophoging wenselijk was.

Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
Op het projectgebied lijkt een bewaarde bodem voor te komen, met talrijk aanwezige sporen.

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
Op basis van het aangetroffen vondstmateriaal lijkt de oudste occupatie van de site voorlopig in de late middeleeuwen te situeren te zijn. Voorlopig zijn er geen aanwijzingen voor een meer specifieke functie dan deze van algemene bewoning in het stadscentrum van Poperinge, dichtbij de markt en langs een invalsweg

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
De verwachte en vastgestelde bewaringstoestand van de vindplaats is goed.

Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
Gelet op de ligging van het projectgebied binnen de door Onroerend Erfgoed afgebakende archeologische zone van de historische stadskern van Poperinge en het belang dat Onroerend Erfgoed hecht aan stedelijke kernen als belangrijke reservaten van waardevol ondergronds erfgoed dat voor elke stad een unieke bron van informatie is die de volledige geschiedenis van een plaats herbergt, kunnen de aangetroffen archeologische resten als zeer waardevol beschouwd worden.

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
De geplande ruimtelijke onwikkeling, nieuwbouw met een ondergrondse parkeergarage, betekent de vernieling van het aanwezige archeologische bodemarchief.

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
-Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
-Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
Aangezien over het volledige terrein sporen aangetroffen werden en er geen aanwijzingen zijn voor eventuele verstoringen, komt het volledige terrein (2000 m^2) in aanmerking voor vervolgonderzoek. Er wordt voorgesteld om het volledige terrein op te graven in drie vlakken (fig. 4.1) Een eerste vlak komt te liggen op het afbraakniveau van de 19de/20ste eeuwse bebouwing om mogelijk oudere bouwfases aan de straatzijde te kunnen registreren. Een tweede vlak komt te liggen onder de afdekkende puinlaag die in elke put aangetroffen werd en waarvan de dikte echter varieert tussen ca. 1,30 m en ca. 90 cm. Een derde vlak wordt aangelegd op de natuurlijke bodem om de oudste sporen te kunnen onderzoeken. De natuurlijke bodem in sleuf 1 werd in het zuidwesten van het terrein bereikt op ca. 180 cm onder het huidige maaiveld (16,38 m TAW).

Dit bijkomend onderzoek zal toelaten te antwoorden op vragen in verband met de precieze aard van de aangetroffen sporen en structuren.
Een bijkomende vraag die opheldering verdient is hoeveel bouw/bewoningsfases er aanwezig waren.
Aangezien de kans bestaat dat er water- en beerputten worden aangetroffen, dient te worden voorzien in voldoende budget voor bemonstering en analyse met het oog op botanische macroresten en, bij de waterputten, palynologie. In deze water- en beerputten kunnen mogelijk ook dierlijke resten aangetroffen worden die meer informatie kunnen bieden over het voedingspatroon van de toenmalige bewoners.

Tevens dient voorzien te worden in voldoende budget voor 14C-dateringen om eventueel muren en funderingen te helpen dateren.

Fig. 4.1: Aanbevelingskaart.

Hoofdstuk 5 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Wegens de toekomstige nieuwbouw met een ondergrondse parkeergarage worden eventuele archeologische waarden in de ondergrond bedreigd. Daarom werd een archeologische evaluatie van het terrein uitgevoerd door middel van een proefsleuvenonderzoek. Uit de resultaten van het veldwerk bleek dat er zich bedreigde archeologische waarden bevinden binnen de grenzen van het projectgebied. Er wordt dan ook aanbevolen om het terrein vlakdekkend in drie vlakken op te graven.

Bij eventuele vrijgave het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- *het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011(BS 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006, 15.5.2009 en 13.12.2011)*
- *en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011 en 10 juni 2011*

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bibliografie

www.co7.be

www.dov.vlaanderen.be geraadpleegd januari 2016.

www.geopunt.be

www.onroerenderfgoed.be

www.westhoekverbeeldt.be

De Groote K. 2008: Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw), *Relicta Monografieën 1*, Brussel.

Hubert P. 1961: *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Poperinge 81W*, Gent.

Bijlage 1 Sporeninventaris

Afkortingen:

Aflijning/Bewaring:

Re	Redelijk
Ze	Zeer
S	Scherp
D	Diffuus
Sl	Slecht
Go	Goed
Var	Variabel
Nat	Niet af te lijnen

Kleur:

L-	Licht
D-	Donker
Br	Bruin
Gl	Geel
Go	Groen
Gr	Grijs
Or	Oranje
Rd	Rood
Wt	Wit
Zw	Zwart
Bl	Blauw
Pr	Purper
Rz	Roze

Kleur:

gevl.	gevlekt
gelg.	gelaagd
gebr.	gebrokkeld
hom.	homogeen
het.	hetrogeen
m.	met
k.	kern
r.	rand
vl.	vlekken
sp.	spikkels
lg.	lagen
lgs.	laagjes
br.	brokken
fi.	fibers
to.	tongen
wi.	wiggen
le.	lenzen

Textuur/Materiaal:

Re	Redelijk
Ze	Zeer
Za	Zacht
Ha	Hard
Va	Vast
Lo	Los
Z	Zand
L	Leem
K	Klei
V	Veen

Bijmenging/Mortel:

AM	Asmortel
Be	Beton
Bio	Bioturbatie
Bo	Bouwceramiek
BS	Baksteen
Ce	Cement
CeM	Cementmortel
DKS	Doornikse KS
Fe	IJzerconcreties
Fe-slak	IJzerslak
FeZS	IJzerzandsteen
Glau	Glauconiet
HK	Houtskool
Hu	Humus
K	Kalk
KM	Kalkmortel
KS	Kalksteen
KW	Kwarts
KZM	Kalkzandmortel
KZS	Kalkzandsteen
LS	Leisteen
Me	Mergel
Mg	Mangaan
NS	Natuursteen
SK	Steenkool
TG	Tegel
TM	Trasmortel
VL	Verbrande leem
ZM	Zandmortel
ZS	Zandsteen

Vondsten:

An	Andere
Bo	Bouwceramiek
Ce	Ceramiek
Fa	Faunaresten
Fl	Floraresten
Gl	Glas
Ku	Kunststof
Le	Leder
Li	Litisch materiaal
Me	Metaal
Mu	Munt
Na	Natuursteen
Pi	Pijpaarde
St	Staalname

Sommige afkortingen zoals kleur en textuur worden ook gebruikt bij de beschrijving van de mortel.

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Afijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal LxBxH (cm.)	Bijmenging / Mortel	Vondsten	(Bewaarde) afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
1	1	1	Greppel	Langwerpig	ZeS	DGr	ZeZaVa K>L	Bo, HK, KS, Sintels		x+35x	Onbepaald	
2	1	1	Gracht	Langwerpig	ReS	Zw m. Bl-Gr vl.	ZeZaVa K>L	HK, Bo		x70x	Onbepaald	Maakt mogelijk deel uit van S3
3	1	1	Gracht	Langwerpig	ReS	DGr-Br m. DBr lg.	ZeZaVa K>L	Hout, Bo, HK, LS		x150x	Onbepaald	
4	1	1	Kuil	Rechthoekig	ZeS	gevl. Zw m. DBr	ZeZaVa K>L	FeZS, Hout, Bo, KS		+125x122x	Onbepaald	
5	1	1	Greppel	Langwerpig	ReS	gevl. DGr-Br m. Wt en Br-Go	ZeZaVa K>L	Bo, HK, KS		x47x	Onbepaald	Maakt mogelijk deel uit van S1
6	1	1	Kuil	Niet zichtbaar	ReS	DGr	ZeZaVa K>L	BS, HK, KM		+300x+48x	Onbepaald	
7	1	1	Kuil	Niet zichtbaar	ReS	Gr-Go m. LBr vl.	ZeZaVa K>L	KS, Bo, HK		+450x+52x	Onbepaald	
8	1	1	Kuil	Niet zichtbaar	ReS	Gr-Go	ZeZaVa K>L	Bo, HK, KS		+200x+85x	Onbepaald	
9	3	1	Kuil	Ovaal	ZeS	Zw	ZeZaVa K>L	Bo, HK, , KM, DKS		+220x+120x	Onbepaald	
10	2	1	Funderingsmuur	Halfsteens verband	ReGo	Rd	BS (21x10x5)	Ha Gr ZM m. K sp.		x65x60	Onbepaald	Herbruik baksteen met gele kalkmortel
11	2	1	Funderingsmuur	Staand verband	ReGo	Rd	BS (21,5x10,5x6)	Ha Gl KM m. K sp.		x22x28	Onbepaald	
12	2	1	Funderingsmuur	Staand verband	ReGo	Rd	BS (21,5x10,5x6)	Ha Gl KM m. K sp.		x22x28	Onbepaald	
13	2	1	Funderingsmuur	Staand verband	ReGo	Rd	BS (21,5x10,5x6)	Ha Gl KM m. K sp.		x22x28	Onbepaald	
14	2	1	Funderingsmuur	Halfsteens verband	ReGo	Rd	BS (21x10x5)	Ha Gr ZM m. K sp.		x65x60	Onbepaald	Herbruik baksteen met gele kalkmortel
15	2	1	Laag		ReS	gevl. LGr m. Gr en DGr-Zw	ZeHaVa L>Z	Ce, Be, Bo, SK, DKS, HK, LS			Onbepaald	
16	2	1	Laag		ReS	DBr-Zw m. LGl-Br lgs.	ZeZaVa K>Z	HK, Bo, DKS, LS, KM	Ce, Gl		Onbepaald	
17	2	2	Muur		ReSl	LGl	BS (21x10x6)	Za GoGl Leem		80x30x5	Onbepaald	

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Afijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal LxBxH (cm.)	Bijmenging / Mortel	Vondsten	(Bewaarde) afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
18	2	2	Kanaaltje	Kop verband	ReGo	LGl	BS (22x10x5)	Geen	Ce	x64x42	Onbepaald	Dek van ruw gekapte kalksteen
19	2	2	Houten paal	Verticaal	ReGo	Zw	Eik			13x13x	Onbepaald	
20	2	2	Laag		ReS	DGr	ZeZaVa K>L	Bo, HK, Sintels	Ce,		Onbepaald	
21	2	2	Puinlaag		ReS	gelg. LGl m. DGr	ZeZaVa L>Z	BS, DKS, KM, HK, LS			Onbepaald	
22	2	2	Muur		ReSl		BS	Za GoGl Leem		xx+	Onbepaald	Spoornummer valt weg, idem als S17
23	5	1	Vulling		ZeS	DGr-Go	ZeHaVa K>L	HK, Bo, KM	Ce	xx70	Onbepaald	
24	5	1	Vulling		ReS	Zw	ZeZaVa K>L	DKS, KM, Bo, LS	Fa, Ce,	xx65	Onbepaald	
25	5	1	Vulling		ZeS	Br-Go	ZeZaLo K>L	KM, Bo, HK	Ce,	xx40	Onbepaald	
26	5	1	Vulling		ReS	Zw	ReZaVa K>L	K, Bo, Hout, KM	Ce, Fa	xx40	Onbepaald	
27	5	1	Vulling		ZeS	DBr-Zw	ReHaVa K>V	Bo, Hout	Bo	xx35	Onbepaald	
28	5	1	Puinvulling		ReD	Zw	ReHaLo L>Z	BS, KM, HK		xx70	Onbepaald	
29	5	1	Laag			DGr-Br	ZeZaVa K>L	BS, KZM, HK		x+100x70	Onbepaald	
30	5	1	Laag		ZeS	DGr-Go	ZeZaVa K>L	Bo, HK, KM			Onbepaald	
31	5	2	Muur	Niet zichtbaar	ReSl	LGl m. Rd	BS (21x10,5x5,5)	Ha DGl KM m. K sp.			Onbepaald	
32	4	1	Muur	Niet zichtbaar	ReGo	Rd	BS (22x12x5,5)	Ha WtGr KZM		x34x20	Onbepaald	
33	4	1	Vloer	Niet zichtbaar	ReGo	DGr	Tg (20x20x2)				Onbepaald	
34	4	1	Vloer	Geen	ReGo	Rood	BS (22x10,5x4)				Onbepaald	Er lagen kogels op

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Afijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal LxBxH (cm.)	Bijmenging / Mortel	Vondsten	(Bewaarde) afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
35	4	1	Puinlaag			DGr-Go m. LBr	ZeZaVa K>L	BS, KZM			Onbepaald	
36	4	1	Laag			gelg. Br-Go	ZeZaVa K>L	HK, KZM, BS, KM	Ce		Onbepaald	
37	4	1	Laag			DGr-Zw	ZeZaVa K>L	HK			Onbepaald	
38	4	1	Kuil	Rechthoekig	ReD	gevl. LBr-Gl	ZeZaVa K>L	HK, BS, KZM	Ce,	80xx	Onbepaald	
39	4	1	Laag			DGl m. LGr	ZeZaVa K>L	HK, KZM			Onbepaald	
40	4	1	Laag			DGr	ZeZaVa K>L	HK			Onbepaald	Vloerlaag in leem
41	4	1	Laag			DGl m. LGr	ZeZaVa K>L	HK, BS, KM			Onbepaald	
42	4	2	Kuil	Rechthoekig	ReS	DGr	ZeZaVa K>L	BS, HK, KM	Ce	70x60x	Onbepaald	
43	4	1	Muur	Geen	ReGo	Rd	BS (20x10,5x5)	Ha WtGr KM		x20x23	Onbepaald	
44	4	2	Vloer	Dambord verband	ReGo	LRd	Tg (18x18x2)	Geen		xx2	Onbepaald	Zit een negatief van een goot door
45	4	2	Muur	Niet zichtbaar	ReSl	LGl m. Rd-Go	BS (22x10x5)	Leem		50x35x	Onbepaald	
46	4	1	Muur	Niet zichtbaar	ReGo	Rd	BS	Ha Gr KM m. K sp.		x48x50	Onbepaald	
47	4	1	Laag			DGr-Zw	ReHaVa K>L	K, HK			Onbepaald	
48	4	1	Laag			LGr m. DGl	ReHaVa K>L				Onbepaald	
49	4	1	Laag			gevl. Gr m. Br en Go	ReZaVa K>L				Onbepaald	
50	4	1	Vulling			Br-Gr	ZeZaVa K>L		Ce		Onbepaald	

Bijlage 2 Vondsteninventaris

Totaal: 89 2.818

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	16	Laag			3		36
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand / Wand / Bodem / Additieven / Arch. vol.	1		14
2016-004-S16-Ce56	Wielgedraaid industrieel		16de eeuw - 18de eeuw	westerwald		1		14
Glas	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand / Wand / Bodem / Additieven / Arch. vol.	2		22
2016-004-S16-Gl21	Hol glas Kleurloos		20ste eeuw			2		22

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	18	Kanaaltje			1		26
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand / Wand / Bodem / Additieven / Arch. vol.	1		26
2016-004-S18-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550			1		26

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	20	Laag			5		440
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand / Wand / Bodem / Additieven / Arch. vol.	5		440
2016-004-S20-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken	Schaal	1150 - 1550	met schenklip		4		411
2016-004-S20-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		1150 - Nieuwe tijd			1		29

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	23	Vulling			11		192
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand / Wand / Bodem / Additieven / Arch. vol.	11		192
2016-004-S23-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550	dikwandig, bodem van randscherf in S23?		11		192

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	24	Vulling			42		919
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand / Wand / Bodem / Additieven / Arch. vol.	37		777
2016-004-S24-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		1300 - Nieuwste tijd			2		20
2016-004-S24-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		1150 - Nieuwe tijd			4		186

2016-004-S24-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550							31		571

Faunaresten	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Kop	Romp	Poten	Tanden	Arch. vol.	5		142
2016-004-S24-Fa12	Skelet Dierlijk onbepaald									5		142

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	25	Vulling							6		130

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	6		130
2016-004-S25-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550							5		112
2016-004-S25-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		1300 - Nieuwste tijd							1		18

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	26	Vulling							13		194

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	12		187
2016-004-S26-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550							7		84
2016-004-S26-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		1150 - Nieuwe tijd							4		59
2016-004-S26-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		1300 - Nieuwste tijd							1		44

Faunaresten	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Kop	Romp	Poten	Tanden	Arch. vol.	1		7
2016-004-S26-Fa12	Skelet Dierlijk onbepaald									1		7

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	27	Vulling							1		146

Bouwceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Midden	Hoek	Andere	Arch. vol.	1		146
2016-004-S27-Bo10	Ceramiek Onbepaald	Dakpan								1		146

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	36	Laag							1		179

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1		179
2016-004-S36-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		1150 - Nieuwe tijd							1		179

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	38	Kuil							2		21

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	2		21
2016-004-S38-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550							1		10
2016-004-S38-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		1150 - Nieuwe tijd							1		11

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	42	Kuil			1		106

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1		106
2016-004-S42-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550							1		106

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	50	Vulling			3		429

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	3		429
2016-004-S50-Ce10	Handgevormd Onbepaald		1150 - Nieuwe tijd							1		378
2016-004-S50-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		1150 - 1550							1		20
2016-004-S50-Ce56	Wielgedraaid industrieel		1750 - 21ste eeuw							1		31

Bijlage 3 Fotoinventaris

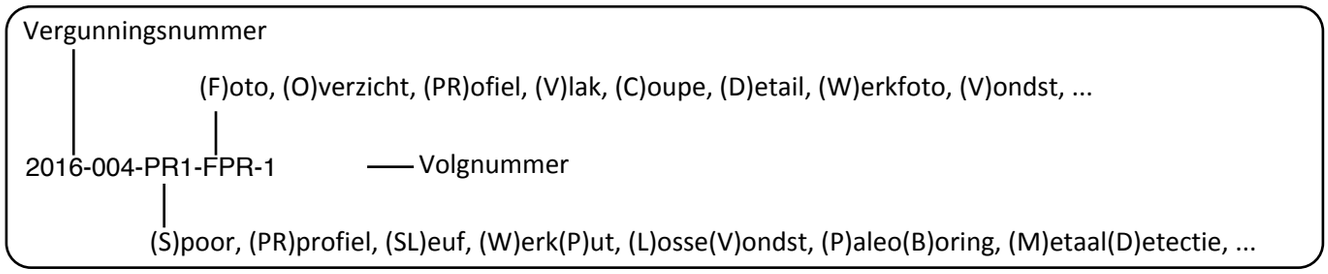

2016-004-PR1-FPR-1	2016-004-S2-3-FV-2	2016-004-S5_7-FV-1	2016-004-S29_31-FV-2
2016-004-PR1-FPR-2	2016-004-S2-3-FV-3	2016-004-S10-11-FD-1	2016-004-S33-34-FD-1
2016-004-PR1-FPR-3	2016-004-S2-3-FV-4	2016-004-S10-11-FD-2	2016-004-S33-34-FD-2
2016-004-PR1-FPR-4	2016-004-S2-3-FV-5	2016-004-S10-11-FD-3	2016-004-S33-34-FD-3
2016-004-PR1-FPR-5	2016-004-S2-3-FV-6	2016-004-S10-11-FD-4	2016-004-S35-41-FC-1
2016-004-PR2-FPR-1	2016-004-S29-FC-1	2016-004-S10_12-FD-1	2016-004-S35-41-FC-2
2016-004-PR2-FPR-2	2016-004-S29-FC-2	2016-004-S10_12-FD-2	2016-004-S44-45VL2-FV-1
2016-004-PR2-FPR-3	2016-004-S31VL2-FV-1	2016-004-S10_12-FD-3	2016-004-S45-46VL2-FV-1
2016-004-PR2-FPR-4	2016-004-S31VL2-FV-2	2016-004-S10_12-FD-4	2016-004-S10_12_14_16-FV-1
2016-004-S6-FV-1	2016-004-S32-FD-1	2016-004-S10_13-FD-1	2016-004-S10_12_13_14_16-FV-1
2016-004-S7-FV-1	2016-004-S32-FD-2	2016-004-S10_13-FD-2	2016-004-S10_11_12_14_15_16-FV-1
2016-004-S7-FV-2	2016-004-S32-FD-3	2016-004-S10_13-FD-3	2016-004-S12_16_18_20_21-FC-1
2016-004-S7-FV-3	2016-004-S32-FD-4	2016-004-S10_13-FD-4	2016-004-S12_16_18_20_21-FC-2
2016-004-S8-FV-1	2016-004-S32-FV-1	2016-004-S11_14-FD-1	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-1
2016-004-S8-FV-2	2016-004-S34-FV-1	2016-004-S12_14-FD-1	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-2
2016-004-S8-FV-3	2016-004-S42VL2-FV-1	2016-004-S12_14-FD-2	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-3
2016-004-S8-FV-4	2016-004-S42VL2-FV-2	2016-004-S17_22VL2-FW-1	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-4
2016-004-S9-FC-1	2016-004-S44VL2-FV-1	2016-004-S17_22VL2-FW-2	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-5
2016-004-S9-FC-2	2016-004-S44VL2-FV-2	2016-004-S12_13_16_17_20_21_22-FC	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-6
2016-004-S9-FC-3	2016-004-S44VL2-FV-3	2016-004-S12_13_16_17_20_21_22-FC	2016-004-S12_16_18_19_20_21-FC-7
2016-004-S9-FC-4	2016-004-S44VL2-FV-4	2016-004-S12_16_17_18_20_21_22-FC	2016-004-SL1-FD-1
2016-004-S9-FC-5	2016-004-S44VL2-FV-5	2016-004-S12_16_17_18_20_21_22-FC	2016-004-SL1-FO-1
2016-004-S9-FC-6	2016-004-S4-5-FV-1	2016-004-S12_16_17_18_20_21_22-FC	2016-004-SL1-FO-2
2016-004-S9-FC-7	2016-004-S4-5-FV-2	2016-004-S17_18_19_20_21_22VL2-FC	2016-004-SL1-FO-3
2016-004-S9-FC-8	2016-004-S4-5-FV-3	2016-004-S23-28-FC-1	2016-004-SL1-FO-4
2016-004-S9-FC-9	2016-004-S4-5-FV-4	2016-004-S23-28-FC-2	2016-004-SL1-FO-5
2016-004-S9-FC-10	2016-004-S45VL2-FV-1	2016-004-S23-28-FC-3	2016-004-SL1-FO-6
2016-004-S9-FC-11	2016-004-S45VL2-FV-2	2016-004-S23-28-FW-1	2016-004-SL1-FO-7
2016-004-S9-FV-1	2016-004-S45VL2-FV-3	2016-004-S24-27-FC-1	2016-004-SL1-FO-8
2016-004-S9-FW-1	2016-004-S45VL2-FV-4	2016-004-S24-27-FC-2	2016-004-SL1-FPR-1
2016-004-S9-FW-2	2016-004-S45VL2-FV-5	2016-004-S24-27-FC-3	2016-004-SL1-FPR-2
2016-004-S9-FW-3	2016-004-S46-FV-1	2016-004-S24-27-FC-4	2016-004-SL1-FPR-3
2016-004-S14-FC-1	2016-004-S46-FV-2	2016-004-S24-27-FC-5	2016-004-SL1-FPR-4
2016-004-S14-FC-2	2016-004-S5-6-FV-1	2016-004-S26-27-FV-1	2016-004-SL1-FPR-5
2016-004-S18VL2-FC-1	2016-004-S5-6-FV-2	2016-004-S26-27-FV-2	2016-004-SL1-FPR-6
2016-004-S2-3-FV-1	2016-004-S5-6-FV-3	2016-004-S29_31-FV-1	2016-004-SL1-FPR-7

2016-004-SL1-FPR-8
2016-004-SL1-FPR-9
2016-004-SL1-FPR-10
2016-004-SL1-FPR-11
2016-004-SL1-FPR-12
2016-004-SL1-FPR-13
2016-004-SL1-FPR-14
2016-004-SL1-FPR-15
2016-004-SL1-FPR-16
2016-004-SL1-FW-1
2016-004-SL2-FC-1
2016-004-SL2-FC-2
2016-004-SL2-FC-3
2016-004-SL2-FC-4
2016-004-SL2-FC-5
2016-004-SL2-FD-1
2016-004-SL2-FO-1
2016-004-SL2-FO-2
2016-004-SL2-FO-3
2016-004-SL2-FO-4
2016-004-SL2-FO-5
2016-004-SL2-FO-6
2016-004-SL2-FO-7
2016-004-SL2-FO-8
2016-004-SL2-FO-9
2016-004-SL2-FO-10
2016-004-SL2-FO-11
2016-004-SL2-FO-12
2016-004-SL2-FW-1
2016-004-SL3-FO-1
2016-004-SL4-FO-1
2016-004-SL4-FO-2
2016-004-SL4-FO-3
2016-004-SL4-FW-1
2016-004-SL4-FW-2
2016-004-SL4VL2-FO-1
2016-004-SL4VL2-FO-2
2016-004-SL4VL2-FO-3
2016-004-SL4VL2-FO-4
2016-004-SL4VL2-FO-5
2016-004-SL4VL2-FO-6
2016-004-SL4VL2-FO-7
2016-004-SL4VL2-FO-8
2016-004-SL4VL2-FO-9
2016-004-SL4VL2-FO-10
2016-004-SL4VL2-FO-11
2016-004-SL4VL2-FO-12
2016-004-SL4VL2-FO-13
2016-004-SL4VL2-FO-14
2016-004-SL4VL2-FO-15
2016-004-SL4VL2-FO-16
2016-004-SL4VL2-FO-17
2016-004-SL4VL2-FO-18
2016-004-SL4VL2-FO-19
2016-004-SL4VL2-FO-20
2016-004-SL4VL2-FO-21
2016-004-SL4VL2-FO-22
2016-004-SL4VL2-FPR-1
2016-004-SL4VL2-FPR-2
2016-004-SL4VL2-FPR-3
2016-004-SL4VL2-FPR-4
2016-004-SL5-FPR-1
2016-004-SL5-FPR-2
2016-004-SL5-FPR-3
2016-004-SL5-FPR-4
2016-004-SL5-FPR-5
2016-004-SL5-FPR-6
2016-004-SL5-FPR-7

Bijlage 4 Tekeninginventaris

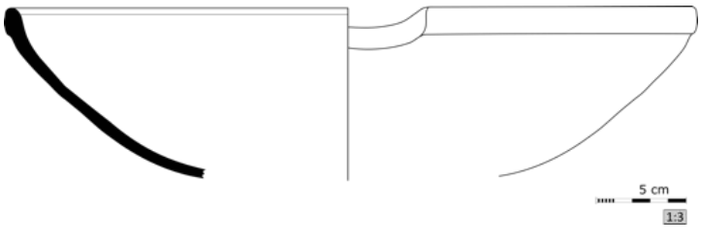

2016-004-S20VL2-Ce-T-1

2016-004-S23-Ce-T-1

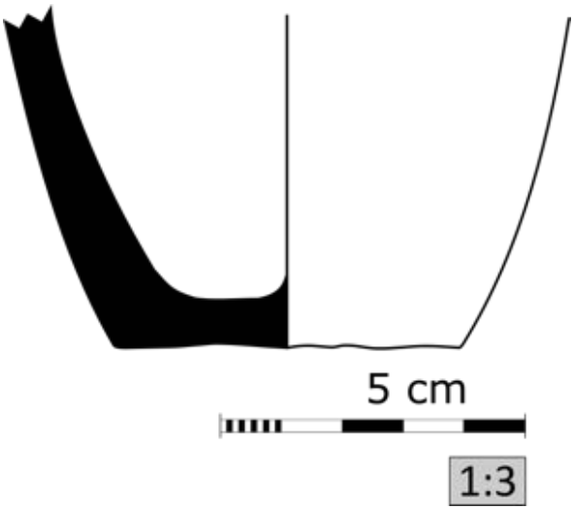

2016-004-S24-Ce-T-1

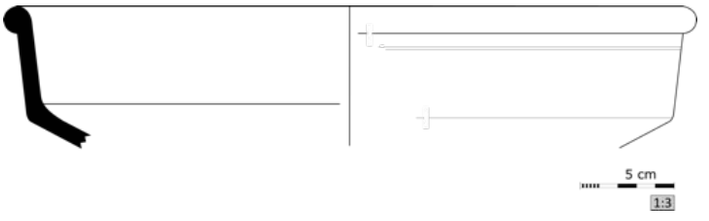

2016-004-S24-Ce-T-2

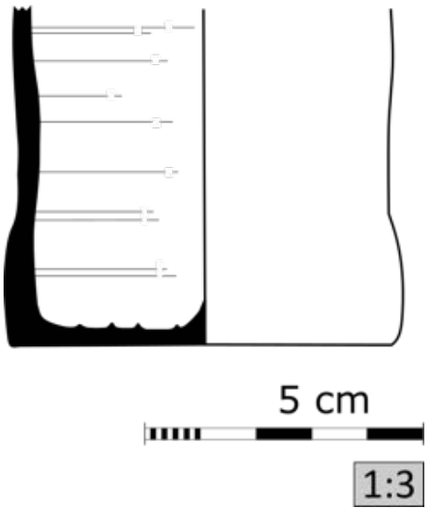

2016-004-S25-Ce-T-1

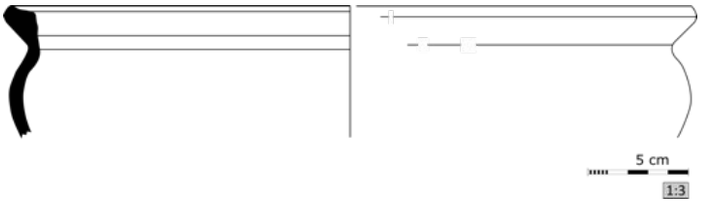

2016-004-S42VL2-Ce-T-1

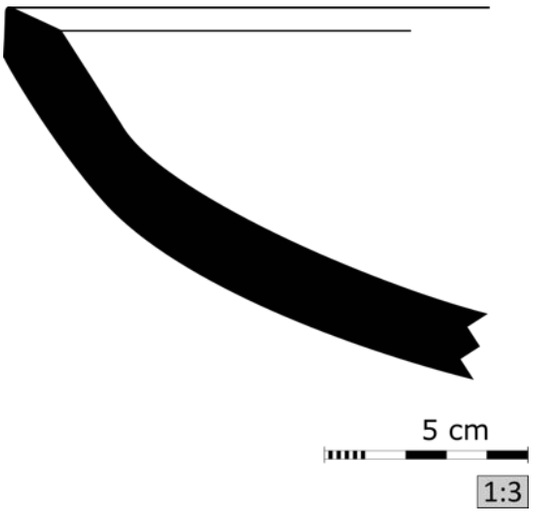

2016-004-S50-Ce-T-1

Bijlage 5 Coupetekeninginventaris

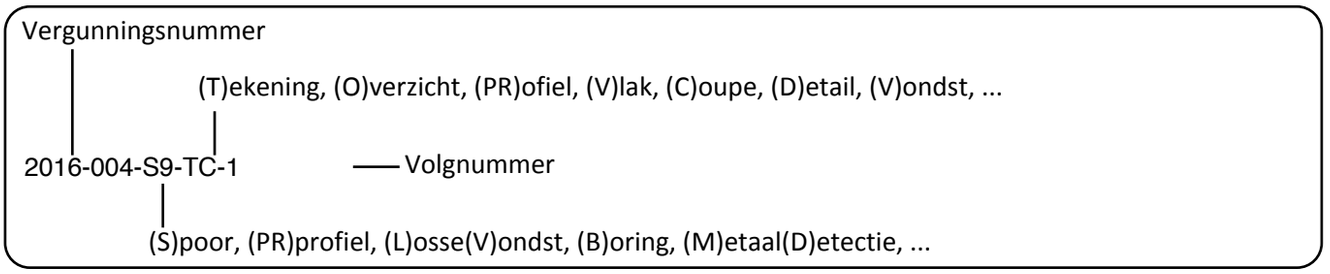

2016-004-S9-TC-1

2016-004-S23-31-TC-1

2016-004-S1_2_3_5_6_8-TC-1

2016-004-S12_13_16_17_20_21-TC-1

2016-004-S12_16_18_20_21-TC-1

2016-004-SL4-TC-1

Bijlage 6 Profielinventaris

Profiel PR1

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Wouter Yperman, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Proefsleuven
3. Plaats:	Poperinge - Grote Markt 29 en Veurnestraat 10 - 16
4. Hoogteligging:	m TAW.
5. Coördinaten:	N; O. (lamb 72)
6. Datum:	donderdag, 3/03/2016
7. Tijdsstip:	08:59:53 u.
8. Landgebruik:	Tuin
9. Weersomstandigheden:	Koud, Buien
10. Oriëntatie:	Z.
11. Bodemeenheid:	Eep (sterk gleyige kleibodem met reductiehorizont zonder profielontwikkeling)

2. Profielbeschrijving

H1 (Ophoging)
0-70 cm: ReHaVa L>Z; gelg. Br m. Zw ; Br: Gewapend beton, BC, St: HK, LS, KM, Plastiek, ; ReD rechte ondergrens.

H2 (Ophoging)
70-140 cm: ReHaVa L>Z; DBr-Zw m. DGr-Zw vl. ; St: BC, KM, HK, ; ReS rechte ondergrens.

H3 (Ophoging)
140-150 cm: ReZaVa K>L; gevl. Gr m. DGl ; Fe-vl; St: BC, HK, Sp: KS; ReS rechte ondergrens.

H4 (HTM)
150-180 cm: ZeZaLo K>Z; DGr m. Go-Gr vl. ; Br: HK, St: KS, Sp: BC; ZeS rechte ondergrens.
Mogelijke spoorvulling

H5 (B)
180-200 cm: ZeHaVa K; gevl. LBr m. DBr-Gr en Bl-Gr ;

H6 (Cg)
200- cm: ZeZaVa K>L; DGl m. LGr ;

Bereikte diepte: -220 cm.
Grondwatertafel: -210 cm.
Opmerkingen:

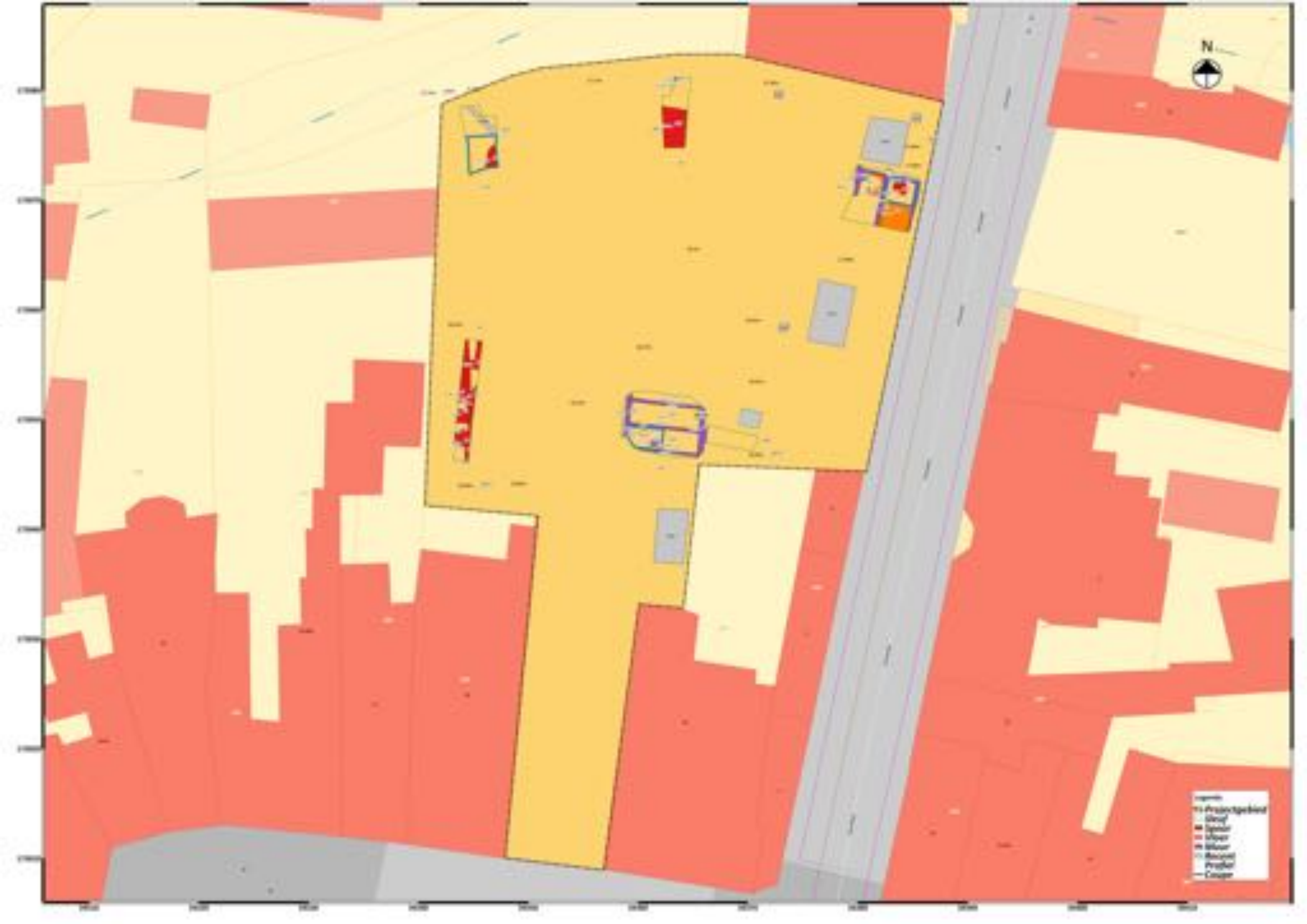
N